

Vyriausiosios įgaliotinės Federicos Mogherini pareiškimas ES vardu Pasaulinės ir Europos vandens dienos proga, 2017 m. kovo 22 d.

Saugus geriamasis vanduo ir sanitarija yra itin svarbūs sveikam ir oriam gyvenimui. Tačiau 663 milijonai žmonių, arba 1 iš 10 pasaulio gyventojų, vis dar neturi galimybės gauti saugaus vandens ir negali naudotis viena iš pagrindinių žmogaus teisių. Pasaulinio sanitarijos sąlygų užtikrinimo tikslo taip pat nepavyko pasiekti; 2,4 milijardo žmonių, arba 1 iš 3 žmonių, vis dar neturi galimybės naudotis tinkamais sanitariniais įrenginiais. Nuolatinis vandens trūkumas ir vandens krizė, kylantys dėl klimato kaitos ir demografinių pokyčių, ateityje gali paveikti vis daugiau žmonių.

Pasaulinės vandens dienos proga mes, Europos Sąjunga, pakartojame savo įsipareigojimą įgyvendinant Darbotvarkę iki 2030 m. pasiekti, kad visiems, ypač pažeidžiausioms grupėms, būtų užtikrintos galimybės gauti vandens bei sanitarijos sąlygos ir užtikrintas darnus vandens išteklių ir sanitarijos valdymas. Mūsų įsipareigojimas pasirūpinti kiekvienu reiškia, kad kiekvienas žmogus turėtų turėti galimybę gauti švaraus vandens. Taip pat pakartojame, kad esame įsipareigoję įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir Marakešo veiksmų deklaraciją, kuriuose dar kartą patvirtinamas pasaulio valstybių ryžtas kovoti su klimato kaita ir padėti spręsti klimato kaitos poveikio problemą, be kita ko, vandens srityje.

Saugaus geriamojo vandens ir sanitarijos sąlygų užtikrinimo paslaugos yra vienos iš pagrindinių. Jos yra būtinos sveikatos, augimo ir produktyvumo sąlygos. Be to, kad ES valstybės narės vykdo dvišalį bendradarbiavimą, nuo 2007 m. Europos Sąjunga skyrė daugiau nei 2,2 milijardus eurų vandens ir sanitarijos projektams daugiau kaip 62 šalyse visame pasaulyje. Reaguodama į padidėjusius humanitarinius poreikius ir padažnėjusį priverstinį gyventojų perkėlimą, ES yra pasiryžusi toliau remti žmones, nukentėjusius nuo gaivalinių ir žmogaus sukeltų nelaimių, teikdama gyvybiškai reikalingą prieigą prie saugaus ir švaraus vandens.

ES taip pat toliau remia tvarų vandens išteklių valdymą taikydama strateginį požiūrį į regionų vystymąsi remiantis 2013 m. Tarybos išvadomis dėl ES diplomatijos vandens srityje, visame pasaulyje skatindama tarpvalstybinio bendradarbiavimo valdymą, kuris yra itin svarbus vystymuisi, taip pat ir stabilumui, atsparumui, taikai ir saugumui. Šiame kontekste reikia ypač atkreipti dėmesį į itin svarbias aprūpinimo vandeniu, energija ir maistu tarpusavio sąsajas. ES taip pat skatina laikytis tarptautinių susitarimų dėl bendradarbiavimo vandens srityje, visų pirma UNECE tarpvalstybinių vandentakų ir tarptautinių ežerų apsaugos ir naudojimo konvencijos, taip pat Jungtinių Tautų konvencijos dėl tarptautinių vandentakų naudojimo kitiems nei navigaciniais tikslais teisės. Vanduo yra gyvybės, kurią privalome saugoti visame pasaulyje, šaltinis.

Šalys kandidatės buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija*, Juodkalnija*, Serbija* ir Albanija*, stabilizacijos ir asociacijos procese dalyvaujanti šalis bei potenciali kandidatė Bosnija ir Hercegovina bei Europos ekonominės erdvės narėmis esančios ELPA šalys Islandija, Lichtenšteinas ir Norvegija, taip pat Ukraina, Moldovos Respublika ir Gruzija prisijungia prie šios deklaracijos.

*Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Juodkalnija, Serbija ir Albanija toliau dalyvauja stabilizacijos ir asociacijos procese.

Ši deklaracija skelbiama Pasaulinės ir Europos vandens dienos (2017 m. kovo 22 d.) proga.